

PREDLOG ZA PREKLIC OBČINSKEGA PRIZNANJA

PREDLAGATELJ : skupina občanov

KANDIDAT: Maximilian-Massimo Fabiani

Občina Komen, v katero je vključeno tudi naselje Kobdilj, rojstni kraj znanega in pomembnega arhitekta in urbanista Maximiliana-Massima Fabianija, je na 18. seji občinskega sveta dne, 19. aprila 2017 imenovala Fabiana za častnega občana občine. Zaradi njegovega obsežnega arhitekturnega in urbanističnega opusa ter pomena v srednjeevropskem prostoru (Dunaj, Ljubljana, Trst in Primorska) .

Maximilian - Massimo Fabiani se je vpisal v Fašistično stranko v Gorici 15.maja 1921, kot deklariran pripadnik italijanske narodnosti, zagovornik savojske kraljevine in zagovornik le visoke italijanske kulture. (Pred razpadom Avstro-ogrske se je imel za Avstrijca in ne Slovenca.) Postal je prostovoljni član in poveljnik enote paravojaške fašistične milice (Milizia Volontaria sicurezza Nazionale – caposquadra). Škvadrasti so izvajali nasilna dejanja nad Slovenci, jih pretepali in mučili, jih nalivali z ricinusovim oljem, jih aretirali in jih pošiljali v zapore in koncentracijska taborišča ter konfiskacijo. Bil je pomemben član poitaljančevalskega stroja na Krasu in sovražen Slovenstvu in slovenski kulturi.

Bil je član komisije Goriške pokrajine za izvajanje Gentilejeve šolske reforme, ki je prepovedala slovenski jezik v vsem javnem življenju.

Kot zaupanja vreden fašist in eden fašističnih prvoborcev, je bil leta 1935 imenovan za upravitelja (podesta) Občine Štanjel in jo vodil deset let (podesta di Comune San Danijele). Torej tudi v času po razpadu Italije septembra 1943, vse do zmage partizanske Narodno-osvobodilne vojske nad nemškimi okupacijskimi silami maja 1945. To dokazuje, da so mu zaupali tudi nemški okupatorji.

Kot poročevalec za politične zadeve na Primorskem, je bil trikrat pri Duceju Benitu Mussoliniju. Ta ga je odlikoval z redom »Cavaliere del Regno D'Italija« (Vitez Kraljevine Italije) kot politika in ne kot arhitekta. To je bilo eno najvišjih in najodličnejših odlikovanj italijanske kraljevine.

Zatorej ne moremo dojemati arhitekta Maximiliana - Massima Fabiana zgolj kot umetnika ampak tudi kot človeka, ki je črtil Slovenski narod, njegov jezik in kulturo in kot skrajnega fašista, ki je kot poveljnik škvadre paradiral naokoli v fašistični uniformi z bikovko in pištolo za pasom. Kot človeka, ki je v imenu fašistične Italije zatiral Slovenski narod in bil v človeško sramoto Krasu in Primorski. Tako kot si je njegov oče priimek Fabjan v Trstu spremenil v Fabiani, tako si je Maximilian spremenil v trenutku poraza Avstro-ogrske ime v Massimo. Maks ni bil nikoli. Nečasten človek ne more, ne za časa življenja ne posthumno, biti počaščen s častnim naslovom.

Umetnost ne more prekriti zgodovinskega dejstva, da je bil zagrizen pristaš in akter sistema, ki se je odločil izbrisati naš narod z zemeljskega obličja. Zato Občinskemu svetu Občine

Komen predlagamo, da prekliče sklep o podelitvi častnega občanstva prof.dr.Maksimilian-u Fabijani.

Komen

05.April 2019